

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” și Vangheliev Maria,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” și Vangheliev Maria împotriva Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Asociația Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de către Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” și Vangheliev Maria și cererea de alăturare la apel a Asociației Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” ca fiind depuse în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2015, Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” (în continuare SRL „Discont”) și Vangheliev Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, intervenient accesoriu Asociația Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii au indicat că prin decizia Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM nr. 1 din 05 martie 2015, față de Bureico Alla, Vangheliev Maria și SRL „Discont” a fost aplicată o sancțiune disciplinară, în formă de avertisment, ca urmare a nerespectării prevederilor Standardelor de audit, a Legii privind activitatea de audit nr. 61 din 16 martie 2007 și ale Regulamentului Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 1450 din 24 decembrie 2007 cu privire la unele măsuri de executare din Legea privind activitatea de audit nr. 61 din 16 martie 2007.

Relevă că nefiind de acord cu decizia nominalizată, s-au adresat către Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor

al RM cu obiecții verbale și scrise, solicitând anularea sancțiunii disciplinare ca nefondată și neîntemeiată.

Sușține că din extrasul Procesului-verbal nr. 1 al ședinței din 05 martie 2015, se constată că „...Consiliul nu poate să-și expună opinia referitor la credibilitatea raportului emis, deoarece de competența funcțională nu ține verificarea corectitudinii informației incluse în raport și reieșind din utilizarea care se dorea a fi dată raportului rezultat din prestarea serviciilor de către SRL „Discont”, era adecvată prestarea serviciilor prevăzute de art. 6 alin. (1) lit. c) al Legii privind activitatea de audit...”, dar cu toate acestea au fost sancționați.

Afirmă că Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM din diferite motive nu a răspuns la solicitările de anulare a deciziei din 05 martie 2015 în temeiul art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000.

La fel, relatează că li s-a promis că se va organiza o comisie specială de soluționare a cazului și problema reclamanților va fi soluționată pe cale amiabilă.

În acest sens menționează că la data de la 08 iulie 2015, prin intermediul oficiului poștal au primit un răspuns - scrisoarea nr. 3012/84 din 03 iulie 2015, prin care Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM a comunicat că au fost făcute verificările corespunzătoare și solicitarea cu privire la abrogare a deciziei din 05 martie 2015, nu poate fi satisfăcută.

Se mai arată că, Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, a mai expediat scrisorile din 20 iulie 2015 cu nr. 3012/92 și din 24 iulie 2015 cu nr. 3012/95, din conținutul cărora reiese că sancțiunile față de dâșșii nu au fost corect aplicate.

În drept își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 19, art. 21, art. 24, art. 25, art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Solicită anularea deciziei Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM nr. 1 din 05 martie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei mun. Rîșcani mun. Chișinău din 22 iunie 2016, a fost respinsă ca nefondată cererea reclamanților de repunere în termen, iar acțiunea respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă.

La 01 august 2016, Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la o nouă examinare (f. d. 172).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria, s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelului motivat până la data de 08 noiembrie 2016, ora 16.00. Totodată, s-a explicat apelanților că în cazul neprezentării apelului motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită fără examinare (f. d. 175-176).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, a fost prelungit termenul acordat apelanților Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016 până la data de 13 decembrie 2016, ora 15.30 (f. d. 179-180).

La 13 decembrie 2016, Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe (f. d. 186, f. d. 194).

La 15 februarie 2017, Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria au depus cererea de apel suplimentară împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând

admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri (f. d. 197-200).

La 15 februarie 2017, Asociația Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” a depus cerere de alăturare la apel declarat de către Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria (f. d. 201).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, cererea de apel depusă de către Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria și cererea de alăturare la apel a Asociației Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” a fost restituită ca depusă în afara termenului legal de declarare a apelului (f. d. 205-207).

La 10 martie 2017, Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria au depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel din 16 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare (f. d. 212-203).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare.

Astfel, menționează că în încheierea contestată instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin cererea de apel suplimentară depusă la data de 10 februarie 2017 a fost solicitată repunerea în termen a cererii depuse de apelanți.

Relevă că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 iunie 2016, se face accent pe încălcarea termenului de prescripție stabilite de Legea contenciosului administrativ, fără a da o apreciere justă a esenței litigiului, astfel consideră oportun de a repune în termen cererea reclamanților în baza art. 116 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei (în vigoare la momentul adoptării actului contestat).

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 16 februarie 2017, a fost expediată pentru cunoștința participanților la proces, inclusiv recurenților la data de 24 februarie 2017, prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 2023 (f. d. 208).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 10 martie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, se constată că prin încheierea din 16 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea cererii de apel înaintată de către Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria și cererea de alăturare la apel a Asociației Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM”, împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 iunie 2016, ca fiind depuse în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria și a cererii de alăturare la apel a Asociației Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM”, în afara termenului legal este justificată.

Astfel, după cum atestă actele cauzei, dispozitivul hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost respinsă ca nefondată cererea reclamantilor de repunere în termen, iar acțiunea înaintată de Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria împotriva Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă, a fost emis și pronunțat la data de 22 iunie 2016 (f. d. 149).

Tot din actele cauzei se constată că după pronunțarea dispozitivului hotărârii, prima instanță, respectând prevederile art. 236 alin. (4) CPC a remis copiile acestuia Allei Bureico, SRL „Discont” și Mariei Vangheliev, care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului, atenționându-i că hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului (f. d. 152-153).

Cu toate acestea, Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria au depus cererea de apel nemotivată împotriva acestei hotărâri numai la data de 01 august 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, fără a solicita repunerea în termenul de declarare a apelului (f. d. 172).

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că apelanți având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de aceștia, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Concomitent, instanța de recurs consideră oportun de a reitera în speță și prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC, care statuează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Or, la caz, însă, după cum a reținut și instanța de apel, apelanții Bureico Alla, SRL „Discont” și Vangheliev Maria, nu au solicitat repunerea apelului în termen și nici nu a prezentat probe concludente care să justifice omiterea termenului de declarare a acestuia.

Sub acest aspect, sunt neîntemeiate argumentele recurenților precum că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin cererea de apel suplimentară din 10 februarie 2017 a fost solicitată repunerea în termen a cererii depuse de apelanți, or aceste sunt declarative, deoarece din conținutul acestei cereri de apel suplimentară care

a fost depusă la data de 15 februarie 2017, rezultă că reclamanții consideră oportun de a repune în termen cererea de chemare în judecată, și nu se solicită repunerea în termen de declarare a apelului.

În circumstanțele relatate, instanța de recurs constată că, la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurenți sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” și Vangheliev Maria.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Bureico Alla, Societatea cu Răspundere Limitată pentru Audit și Consultații „Discont” și Vangheliev Maria împotriva Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Asociația Auditorilor și Societăților de Audit din Republica Moldova „AFAM” cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva